

БУТУН КУЧ-ПАХТА ТЕРИМИГА!

ОФТОБ ЧИҚИБ ТУРГАН ШУ ИЛИК КҮНЛАРДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШ СУРЪАТИНИ КЕСКИН ДАРАЖАДА ОШИРИШ УЧУН ҚУЛИМИЗДАН КЕЛГАН ҲАММА ЧОРАЛАРНИ ҚУРИШИМИЗ КЕРАК. ИШНИ ШУНДАЙ ЙЎЛГА ҚУЙИШ КЕРАККИ, БАРЧА КОЛХОЗЧИЛАР, СОВХОЗ ИШЧИЛАРИ, ҚИШЛОҚЛАРДАГИ БАРЧА АҲОЛИ, ШАҲАРЛАРДАГИ, РАЙОН МАРКАЗЛАРИДАГИ ВА ИШЧИ ПОСЁЛКАЛАРИДАГИ МЕХНАТГА ҚУРБИ ЕТАДИГАН ГРАЖДАНЛАРНИНГ ҲАММАСИ, ДАВЛАТ МУАСССАЛАРИНИНГ ХИЗМАТЧИЛАРИ, ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ, КОМСОМОЛ ОРГАНЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИ ПАХТА ИЙГИМ-ТЕРИМИДА БЕВОСИТА ҚАТНАШСИНЛАР. КОММУНИСТЛАР ВА КОМСОМОЛЛАР БУ ИШДА ШАҲСАН ИБРАТ КУРСАТИШЛАРИ ЗАРУР. ПАХТА ТЕРИШ МАШИНАЛАРИНИ ТУЛА ҚУВВАТ БИЛАН ИШЛАТИШ ПАЙТИ КЕЛДИ. ҲАММА ТЕРИМ МАШИНАЛАРИНИНГ ИККИ СМЕНАДА УНУМЛИ ИШЛАШНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК, МАШИНАДА 600 МИНГ ТОННА ПАХТА ТЕРИШ ЮЗАСИДАН ОЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИМИЗНИ СЎЗСИЗ БАЖАРИШ УЧУН БАРЧА ЗАРУР ЧОРАЛАРНИ КУРАЙЛИК.

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТАН»

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТАН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

43-ПИЛ ЧИҚИШИ
№ 241 (11.990)

Жума, 13 октябрь 1961 йил

Баҳоси 2 тийин

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИ

Солижон Нурлаева Урганч рай.
ондаги «Сталинград» колхози да.
лаларида ҳар кун 190-210 кило.
граммдан «оқ олтин» термоча. У
масумда 20 тонна пахта териш
иштини билан меҳнат қилмоқда.
Ш. Раҳимов фотоси.

Янгийул райондаги Карл Маркс
номи колхозда Ҳамид Юсуф.
новани туғимдан иккинчи йил. У
ҳар кун 180-200 килограммдан
пахта тертира.

Ғуломжон Маманов ҳар кун
93 агрегат бунердан 3-4 тонна
пахта тўраётган. У, Фрунзе рай.
ондаги Охунбоев номи совхоз
нинг илғор механик-ҳайдовчиси.
Ф. Махмудов фотоси.

АҲДИМИЗ ҚАТҒИЙ

Колхозчи аъзолари ва
механизаторларимиз. Ўз бўйи
фидокорона ишлаб, 751 гек.
тар майдоннинг ҳар гекта.
ридан 30 центнердан пахта то.
ширин юзасидан олган мажбурият.
га яраша ҳосил етиштиришлар. Шу
қилмади колхоздаги барча кич.
хотили ноқуд қилмасдан тезроқ
териб олинган ва пахта тайерлаш до.
лот планини КПСС XXII съезди
очилганидан қўнғача бажаришга са.
фарбар қилинди. Уларнинг иқтис.
ишчилари учун ҳажми шароит яра.
тиб берилди.

Теримчилар ўртасида қўлимиз.
лограмчилар ҳаракати деяр.
қилмоқда. 277 киши масумда 3-10
тоннадан, 47 киши 15 тоннадан пахта
териш ишчи мусобақаларини иш.
лашти. Ҳовоҳон Исмоилова, Холи.
ков Собирова, Халлахонов Иброҳимо.
ва, Зоҳидхон Тўрақулова, Ғўл.
жон Кетенова каби чевар теримчилар
эса 20 тоннадан «оқ олтин» тери.
шга аҳо қилмоқда. Уларнинг ҳар би.
ри кунига 220-250 килограммга ет.
казиб юқори сифатли пахта терти.
ти.

Колхозчимизда ҳамма терим
ишчилари ишга туширилди. Ўз
ишчиларини икки сменада, қил.
ишлатилди. Механик-ҳайдовчилар

ПАХТАКОРЛАРГА ЁРДАМ

Тошкент гидромелиорация хиз.
мати кўрсатиш бошқармасининг
ишчи-хизматчилари етиштирил.
ган ҳосилни йиғиб-териб давлатга
топиришда Ёрдам районидаги
Ильич номи колхоз пахтакорла.
рига яқиндан ёрдам бераётганлар.
Бошқарманинг 37 ходими қисқа
вақт ичра 26 тонна «оқ олтин»
териб берди.

Нур Аҳмедов, Лида Холопова
ва Марат Абдуллинлар кунига
100 килограмм ва ундан ошиб
пахта териб, ўз ҳаммасиларига на.
муна бўлилар. Бу ёрдамчи чевар.
ларнинг ҳар бири колхоз хизмо.
нига, 1000-1200 килограммдан
аҳо сифатли пахта тўқди.

Бошқарманинг шў кўнларда
колхоз далаларида пахта тораётган
55 ишчилик иккинчи сменаси ёр.
дамчилари ҳам аjoyиб меҳнат
ютуқларини қўлга киритаётганлар.
Уларнинг ҳар бири кунига 60-
70 килограммдан «оқ олтин» те.
ришга муваффақ бўлмоқда.

Б. МЕЗЕНЦЕВ.

САМАРҚАНД области, Пойарни
район пахтакорлари йиғим.
теримни зўр уюшқонли билан
олиб бориб, маррага яқинлашмоқ.
далар. «Пойарни» пахтачиллик сов.
хозини район яқин ҳосилининг ан.
ча қисmini беради. Шу кўнларда
совхоз далаларида 40 та терим
агрегати ишлатилди. Наҳада ав.
лат қўнғача, ҳар кун иллик
планининг 2,22 процентини иккинчи.
да пахта топиришмоқда. СУРАТДА:
«ХС-1,2» агрегатлари совхознинг
«Оқиргон» бўлимида пахта те.
рити.

Узбекистон ССР давлатга тухум сопиш йиллик планини бажарди

Узбекистон қишлоқ хў.
жали меҳнаткашлари давлатга
тухум сотиш йиллик планини
10 октябрда муддатидан ол.
дин бажардилар. Тайёрлов
пунктларида 90 миллион дон.
дан ортиқ тухум топирилди.
Тухум тайёрлаш давом эт.
моқда. (ЎзТАГ).

„БАХМАЛ“ СОВХОЗИ ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРДИ

Реданция Самарқанд об.
ластидан яна бир хушхабар олди. «Қизил
Узбекистон» номига ёзилган телеграммда «Бахмал» совхоз шартли
суғориладиган майдонларга чигит экиб, 1961 йилда мамлакатта пахта
еткизиб бериш планини бажарганлиги кўрсатилган. Совхоз коллекти.
ви ҳар гектар майдондан тагин 5 центнердан «оқ олтин» териб
олмишга аҳо қилди.

Уртоқ Явдани Мелибоев бошлиқ бригада ҳар гектар ердан 14
центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планини 132 процент бажарди. Бу
бригада пахтакорлари гектаридан тагин 4 центнердан ҳосил топи.
риш учун курашмоқдалар. Уртоқ Узбеков бригадасида йиллик план
117 процентдан ортиб кетди.

Совхоз ишла топириш планини 141 процент бажарди, давлатга
95.625 пуд галла сотиб, планини 103 процент аҳо элди. Совхоз кол.
лективи гўшт, сут, жун ва тухум топириш йиллик планиларини ба.
жариш учун ҳам курашмоқда.

ОЛТИНҚҮЛНИНГ ИЛҒОР КОЛХОЗИДА

1070 гектар майдоннинг ҳар
гектаридан она-Ватанга 35 цент.
нердан пахта етказиб бериш учун
курашган Олтинқўл номи совхоз
қўнғача йиллик планини 132 процент
бажарди. Бу ҳаракатта қў.
нғача аъзолари йиғим-терим суръ.
ати тобора оширилди. Улар
маррага етай деб қўнғача, Кол.
хознинг Абдулхалил Ёрашев, Ҳай.
итхон Паршев, Шавкат Мирза.
улов ўртоқлар бошлиқ бригада.
ларида барча ишчи кўнлар ва ма.
шиналар пахта йиғим-теримига са.
фарбар этилган. Теримчиларнинг
унумли ишчилари учун ҳамма
шарт-шароит яратиб берилган. На.
ҳада бу бригадаларда ҳар кун
йиллик планининг 4-5 процентини
мийдорда пахта териб топирил.
моқда.

Колхозчилар ўртасида КПСС

ДҮСТЛАР ЗАФАРИ— БИЗНИНГ ЗАФАРИМИЗ!

АҚАШ МУХОМОВА
ГРАФИНИНГ ОРТДА
КОЛДИРДИ

АШХОБОД. 12 октябрь.
(Телеграф орқали). Қардош,
мусобақадор Туркманистон
ССРнинг Ленин район, Тельман
номи колхоз бригадари Ақаш
Мухомова жонанжон партиянинг
ишчи XXII съезди шарафига
мамлакатимизнинг пахтакор ре.
спубликаларидан хотин-қизлар
бошчилиги қилган бригада
аъзолари ўртасида социалисти.
мусобақанинг таъаббускорларид.
дан бири бўлди.

Утган кўни кечкурун Мух.
нова бошлиқ бригада аъзолари
муддатидан аяча илғари пахта
тайерлаш планини бажарган.
лислари тўғрисида рапорт бер.
дилар. Ҳар гектар майдондан
27 центнердан ингичка толади
биринчи сорт пахта териб оли.
ди. Бу, мажбуриятдан анча
ортиқдир.

Бригаданимиз, — деди Ақаш
Мухомова, — жонанжон партия.
мизнинг сўзиди очилган
қўнғача гектаридан тагин 6
центнердан, масум охиригача
эса, жами 50 центнердан «оқ
олтин» териб олди.

М. БАДАЕВ.
«Қизил Узбекистон» газетаси
Туркманистон ССРдаги
штатсиз мухбири.

МАШИНАЛАСИЗ ТЕРИМ СУРЪ. АТИНИ ОШИРИБ БҮЛМАЙДИ

Фаргона области пахта тай.
ерлаш, республикамизнинг орти.
га торамоқда. Теримнинг дастлабки
кўнларидан унинг уринда бўлган
бу саломдор области ҳозир ет.
тинчи уринга тушиб қолди. Шунга
қарамай области бир кунликда
ҳаммадан кам пахта топиришмоқ.
да.

Гарчи фарғоналиклар йиғим-
теримни аяча барвақт ва уюшқон.
лик билан бошлаган бўлсалар ҳам
пахта теримига мавжуд куч жал.
этилмади, меҳнат уюмдорлигини
ошириш чоралари қўрилмади. На.
ҳада сентябрь ойи графиги ба.
жарилмай қолди, машинада бор.
йғи 900 тонна пахта терилди.

Қўнғача район раҳбарлари
«машиналарни ишга солганимиз
дан кейин илғарилаб кетамиз» деб
ўзларига таскин бериб қелишди.
Ҳақиқатан ҳам машина ишласа,
суръатга суръат қўнғичили турган
ган. Маю октябрь ойи ҳам ярим.
лаб қолди. Кўнлик пахта тайерлаш
суръати эса ҳамон кўтарилиб.
тири.

Машина теримига таъйинлан.
ган унинг муваффақиятли ўтказиш
ҳақида жуда кўп гап бўлди, ка.
рорлар қабул қилинди. Лекин,
қабул қилинган қарорларнинг ҳи.
роси сурштирилмади. Яқинда об.
ласт партия комитетининг бю.
росида Бағдод ва Фарғона райо.
нлари пахта теримининг бориши му.
ҳома қилинди. Бағдод район
партия комитетининг биринчи
секретари У. Сатторов, район иш.
чи комитетининг раиси А. Ни.
гиталиев ўртоқлар районда пахта
теримини қўнғичили таъйинлан.
ган, 2500 ишчи проди куч теримга
ҳали жалб қилинмаганлигига, ме.
ҳнат уюмдорлиги ниҳоятда пас.
тигига, ҳар бир теримчи ҳисобига
фақат 36 килограммдан пахта те.
рилаётганлигига иқдор бўлдилар.
Машина терими ҳақида дом-мим
демадилар. Нима ҳам, дейишсин.
Район колхозларида машина те.
римини соҳасида тилга олинган иш
чилигига эмас-да.

5250 тонна пахтани машинада
терим мажбуриятини олган бу
районда 9 октябрда 192 тонна
пахта машинада терилди. Жиланов
номи колхоз раҳбарлари фақат
25 гектар ерда гўза баргини тў.
тирдилар. Бу ҳам сифатсиз. Ма.
шиналар пайкал қирғоқларига кел.
тириб қўйилганча қимирламай ту.
рибди. Масалан, Ёўлдош Юнусов,
Мансур Яхондов ўртоқлар бо.
шлиқ бригадасида 2 та «СХМ-43»
маркали машина дархат тагига
обориб қўйилган. Бу бригадаларда
шу қўнғача бирор тонна пахта ма.
шинада терилгани йўқ.

Уртоқ Носир Латипов раисин
қилган «Қизил Узбекистон»
колхозда 1245 гектар майдон
нинг ҳар гектаридан 30 цент.
нердан ҳосил топириш мажбуриятини
олинган. Даладаги ҳосил мажбу.
риятини бемалол қўнғичили Аф.
сувчи пахтани тезроқ йиғиб-териб
олиш ҳақида яқинда йўлба қўн.
майтир. Бу ерда машиналар но.
мигагина юрпти. «Правда» кол.
хозда эса 24 тонна пахта те.
риганча машиналар тўхтайди қўн.
ган.

Областининг Марғилон, Фрунзе,
Узбекистон, Қўнғичили, Киров ва бо.
шқа районларида ҳам машина те.
римини мутлақо қонирасиз аҳо.
лдан ҳосил топириш мажбуриятини
олинган. Даладаги ҳосил мажбу.
риятини бемалол қўнғичили Аф.
сувчи пахтани тезроқ йиғиб-териб
олиш ҳақида яқинда йўлба қўн.
майтир. Бу ерда машиналар но.
мигагина юрпти. «Правда» кол.
хозда эса 24 тонна пахта те.
риганча машиналар тўхтайди қўн.
ган.

Областининг Марғилон, Фрунзе,
Узбекистон, Қўнғичили, Киров ва бо.
шқа районларида ҳам машина те.
римини мутлақо қонирасиз аҳо.
лдан ҳосил топириш мажбуриятини
олинган. Даладаги ҳосил мажбу.
риятини бемалол қўнғичили Аф.
сувчи пахтани тезроқ йиғиб-териб
олиш ҳақида яқинда йўлба қўн.
майтир. Бу ерда машиналар но.
мигагина юрпти. «Правда» кол.
хозда эса 24 тонна пахта те.
риганча машиналар тўхтайди қўн.
ган.

Фрунзе районининг раҳбарлари
сентябрь ойида ҳали пахта яқин
қилгани йўқ, деб ўзларини овути.
бдилар. Октябрь ойида ҳам иш
қўнғичилилик эмас. Ийтимон ни.
ҳоятда бўлаётганлиги юборилган.
Бунинг натижасида ҳўнғичилиларда
пахта тайерлаш графиги бажари.
май қолмапти. Охунбоев номи
совхозда (директори Уртоқ Г. На.
зиров) кунига 150 тоннага етказиб
пахта тайерласа бўлади. Лекин
теримчилардан нормани бажариш
талаб қилинмаётганлиги, машина.

ДЕҚОН БҮЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

ЕР ҲАЙДАШ КУЧАЙТИРИЛДИ

ЯНГИБОЗОР. 12 октябрь. («Қизил Узбекистон» МАХСУС
МУХБИРИДАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ). Юқори Чирчиқ район қишлоқ
хўжалик меҳнаткашлари мамлакатда планда кўнғача 1500 тонна «оқ
олтин» сотиш тўғрисидаги мажбуриятни бажариш учун астойдил ку.
рашиш билан бирга келгуси йил мўл ҳосилга мустаҳкам замин яра.
моқдалар.

Қишлоқ хўжалик экинларидан бўшган ерларни шудгорлаш кучай.
тириб юборилди. «Правда» колхозда 800 гектардан ортиқроқ, «По.
лототел» колхозда 1000 гектарча ер шудгор қилиб қўйилди.
«Гулистон» колхозда 3125 гектар майдон шудгор қилиб қўй.
илди керак эди. Ҳозиргача 2000 гектардан ортиқроқ ер ҳайдалди.
Махмудов, Тўлаев сингари механизаторлар бир сменада 8-10 гектар
ер ҳайдамоқдалар.

ҚАЧА ПАХТА ТОПИРИШДИ?

Узбекистон ССР областларида пахта тайерлашнинг,
ҳосилни қўнғичили таъйинланган бориши тўғрисида
1961 йил 12 октябрда бўлган
МАЪЛУМОТ
(Пахта тайерлаш — планга нисбатан, машина
терими ва ҳосилни қўнғичили таъйинланган
мажбуриятга нисбатан процент ҳисобда)

Областлар	Пахта тайерлаш			Планга нисбатан процент
	Бир кунда	Масум бошлар бери	Машина терими	
Самарқанд	1,96	63,70	26,21	57,59
Андижон	1,51	61,55	23,49	69,83
Хоразм	1,51	60,20	7,41	22,88
Сурхондарё	1,25	59,35	31,02	61,24
Тошкент	1,90	58,19	30,12	58,58
Бухоро	1,25	55,40	12,36	46,75
Фарғона	1,27	50,71	4,91	45,04
Қорақалпоғистон АССР	1,43	44,46	8,74	20,82

МОСКВАГА, КПСС XXII СЪЕЗДИГА

КПСС XXII съезди делегатла.
рининг биринчи группаси 12 октя.
брда Тошкентдан Москвага жу.
ауб кетди. Группа составида Охтан.
тарон кўнғичили раисининг
бригадасининг бошлиғи Х.
Алиқулов, «Таштестилмаш» за.
водининг электрчи слесари Н. И.
Малов, Қарши тўқув фабрикаси.
нинг директори А. М. Поздняков,
Термиз маийш хизмат кўрсатиш
комбинати гилам тўқиш цехининг
бригада бошлиғи Г. А. Рустомова,
Янгийул райондаги Хрущев но.
ли колхозининг раиси, уч марта
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони
Х. Турсунқулов, «Таштестилмаш»
заводининг мастери М. Юсупов ва
республика коммунистларининг
бошқа вакиллари бор.

Съезд делегатларини Тошкент
воқолида партия, совет ва жам.
оат таъкилотларининг вакиллари,
ҳаммаси ўртоқлар, қариндош.
уруслари ва ёр-биродарлари са.
мий узашиб қолдилар. (ЎзТАГ).

СИЛОС—ГҮШТ, СУТ, ЁҒ

Узбекистон ССР колхоз ва
совхозларида силос бостирининг
бориши тўғрисида 1961 йил
10 октябрда бўлган
МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан
процент ҳисобда)

Областлар	Планининг бажарилиши
Тошкент	81,4
Хоразм	62,6
Андижон	54,7
Қорақалпоғистон АССР	46,3
Фарғона	45,4
Бухоро	37,5
Самарқанд	36,8
Сурхондарё	30,7

ДАЛА ЮЛДУЗИ

«ХВС» устида бошқариб ру.
н. Чарчатиш билмайди қаққон,
абзир қиз.
Мардона меҳнатга бағишла.
ди.
Гўёки далада юрлаган юлдуз.
Машина тоғ каби яқинлар тоза
Мусаффо қиз қалби анча
гўё.
Қизнинг ғайратига йўқиди
андоза.
Меҳнат кучида жўш урар
лар.
Ўқидлар, ўқидлар гир айланаси,
Опнок пахтазорлар уланб
кетган.
Улуғвор съездга меҳнат совгаси
Пахтакор меҳрида ўсиб етилган.
Қалбида ҳаяжон, юрт айтихори

Бункердан тўқиди оқ олтин
тоғ-тоғ.
Меҳнатини улуғлар Совет дёieri
Очлар чехраси, алмон гул
ёноқ.
Шу каби минг-минглаб ой юз
чеварлар
Съездга атаган меҳнат совгаси.
Дилдаги улуғвор орзу муқаррар
Бойликка тўқидлар Ватан
ғазасини.
Очилган чаманда далада меҳнат
Колхозчи қизларнинг фахри,
туғури.
Сўғмас юракдаги меҳр.
ҳарорат —
Ватанининг қудрати содаат нури,
Холд РАСУЛ.

Коммунизм-башариёт умубоғи

УЛУГ ОКТЯБРЬ социалистик революциянинг оламшумул тарихий ғалабаси жаҳон империализмининг ва унинг идеологиясининг ваҳимага солиб қўйди. Шунинг учун улар ёш социалистик давлатга қарши қуролли интервенция бошлашдан тортиб, турли ташвиқот ишларини авж олдиришдек рағбат йўлларини тутди бошладилар. «Большевиклар ҳокимиятини идора қилишга қодир эмаслар», «Мана, кўриб турасизлар, социализм эрта-индин совуш кўпигидай йўқ бўлиб кетди, улар мамлакатни идора қилишни ялтимос қилиб бизнинг олдимизга ялиниб келишди», «Большевиклар қуришга эмас, вайрон қилишга чиққандар» сингари уларни гаплар уша пайтда империалистлар сисбатининг асосини ташкил этарди.

Жаноб империалистлар ва уларнинг сайроқи идеологари вайсаб-вайсаб қолардилар. Россияда ишчилар синфи ва деҳқонларнинг социалистик давлатга қарши муқаддас ҳақларини. Айниса, «ор Россия» ченга ўз катарининг эълан меҳнаткашлари Совет Иттифоқи халқларининг ағона оиласига тенг ҳуқуқли эъзо бўлиб кириб, овозини ва эркинлик нафасини сура бошладилар.

Советлар дерида меҳнаткаш халқ ўзининг шонли Коммунистик партияси етакчилигида ўтмишдан мерос қолган қолоқлик, вайронгарчиликни бартараф қилишга қўлдан, мамлакатни чет эл капитали қарамлигидан қутқариб, янги-янги саноат корхоналарини вужудга келтирди. В. И. Ленин кўрсатмалари асосида, мамлакат қишлоқ хўжалигини коллективизация бурди.

Совет Иттифоқи ўз экономикаси ва маданиятини жуда оғир шароитда — капитализм қушоғи ва унинг доимий таҳдиди шароитида ривожлантириб борди. У пайтда капитализм билан социализм инсоати тенг эмас эди, жаҳон империализми Совет Иттифоқи ва Мўғулистон Халқ Республикасида ҳар оғир таҳдид солиб турарди. Шунга қарамай, империалистик давлатлар Совет Иттифоқини яқин қилиш йилини амалга оширишга қўрқарди, чунки ишчилар синфи ва деҳқонларнинг биринчи давлати бутун дунё меҳнаткашларининг умид машаъли, муқаддас дери бўлиб турарди. Жаҳон пролетариати империалистларнинг Совет Иттифоқига қарши ҳужумига бефарқ қараб туролмасди. Буни социализм душманлари яқин биларди, шунинг учун империалистлар социализмга қарши кураш жавобини овозининг ашаддий душмани — Гитлер қўлига топширдилар.

Иккинчи жаҳон уруши бизнинг тарихий ғалабаси билан тугади. Халқаро империализмининг истакани рўбга чинмади.

Икки тузум мусобақасида социализм ғалабаси

КАПИТАЛИСТИК ва империалистик корхоналар жаҳон социалистик тузумини йўқ қилиш, Россияда, Шарқий Европада, Шарқий Осиёда эски тузумни тиклаш планларидан воз кечганлари йўқ. Бирон, энди жаноб империалистлар бу интига асло етолмайдилар. Чунки социалистик система тор дорилар чиқиб, жаҳон системасига, халқаро системаларга айланган. Эндилкида халқаро муносабатлар илгаричдек капитализмнинг ички қонуниятлари билан эмас, социализм қонуниятлари таъсир билан белгиланмоқда. Социализм қонуниятлари — тинч-тотув яшаш, икки системанинг тинч иқтисодий мусобақаси — бутун дунё меҳнаткашлари ва жамоатчилиги томонидан кенг қўллаб-қувватланмоқда. Ҳозирги

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг пойтахти—Москва, Қизил майдон.

Иккинчи жаҳон урушдан кейин капиталистик системадан 700 миллион кишидан кўпроқ аҳолига эга бўлган ўн бир давлат ажралиб чиқди. Бу нарсаси Совет Иттифоқининг халқаро ҳолатини тубдан ўзгартирди. Халқаро социализмнинг ривожланишида янги давр бошланди. Иккинчи жаҳон урушигача социалистик система улушига ер қуррасининг 17 процент территорияси ва 9 процентга яқин аҳолиси тўғри келарди, урушдан кейин эса 26 процент территория ва 35 процент аҳолиси тўғри келиб қолди. Бунинг устига капитализмнинг умумий кризиси чу-

листик жамият қурилиши даврига кирди. Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг 1960 йилда Москвада бўлиб ўтган Кенгаши байноҳида бундай дейилди: «Замонамизнинг энг асосий фарқ қилувчи хусусияти шундан иборатки, жаҳон социалистик системаси инсоният жамияти тараққиётининг ҳал қилувчи фактори-га айланимда».

Социализмнинг кучи ва енгилмаслиги кейинги ўн йиллар мобайнида янги дунё билан эски дунё ўртасидаги гоят катта мусобақадан иборат бўлди.

натларининг ўзаро, бегараз, дўстона қўмағи ва социалистик тузумнинг бошқа афзалликлари натижасидир.

Хитой Халқ Республикаси, Чехословакия, Корея Халқ Демократик Республикаси ва Мўғулистонда саноат маҳсулотининг ҳаммаси социалистик корхоналарда ишлаб чиқарилмоқда. Польша, Болгария, Руминия, Албанияда ялли саноат маҳсулотининг 99 процентга яқини, Венгрияда 98 процент, ГДРда деярли 90 процент, ВДР да 80 процентдан кўпроғи социалистик

ўз ички ресурсларига ва янги кучлари ҳамда уларнинг малакаси ва тарихан ихтисослашганига қараб саноат ишлаб чиқариш учун ёш турини ривожлантирмоқда. Натижада социалистик мамлакатлар орасида ихтисослашган саноат маҳсулотлари етиштириш тобора кенг қўлланмоқда. Масалан, Польша ва Венгрияда станоксозлик, кема-созлик, автомобиль саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ти ривожланмоқда; Болгарияда машинасозлик, қора ва рангли металлургия равнақ топмоқда; ГДР да оғир саноат тармоқлари, Корея Халқ-Демократик Республикасида туқимачилик ва озиқ-овқат саноати тараққиёт этмоқда. Айна пайтда социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида машинасозлик, нимё, электр қуввати ишлаб чиқариш ва халқ хўжалиғи автомобил саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ти ривожланмоқда; Болгарияда машинасозлик, қора ва рангли металлургия равнақ топмоқда; ГДР да оғир саноат тармоқлари, Корея Халқ-Демократик Республикасида туқимачилик ва озиқ-овқат саноати тараққиёт этмоқда. Айна пайтда социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида машинасозлик, нимё, электр қуввати ишлаб чиқариш ва халқ хўжалиғи автомобил саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ти ривожланмоқда; Болгарияда машинасозлик, қора ва рангли металлургия равнақ топмоқда; ГДР да оғир саноат тармоқлари, Корея Халқ-Демократик Республикасида туқимачилик ва озиқ-овқат саноати тараққиёт этмоқда. Айна пайтда социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида машинасозлик, нимё, электр қуввати ишлаб чиқариш ва халқ хўжалиғи автомобил саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ти ривожланмоқда; Болгарияда машинасозлик, қора ва рангли металлургия равнақ топмоқда; ГДР да оғир саноат тармоқлари, Корея Халқ-Демократик Республикасида туқимачилик ва озиқ-овқат саноати тараққиёт этмоқда. Айна пайтда социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида машинасозлик, нимё, электр қуввати ишлаб чиқариш ва халқ хўжалиғи автомобил саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ти ривожланмоқда; Болгарияда машинасозлик, қора ва рангли металлургия равнақ топмоқда; ГДР да оғир саноат тармоқлари, Корея Халқ-Демократик Республикасида туқимачилик ва озиқ-овқат саноати тараққиёт этмоқда. Айна пайтда социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида машинасозлик, нимё, электр қуввати ишлаб чиқариш ва халқ хўжалиғи автомобил саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ти ривожланмоқда; Болгарияда машинасозлик, қора ва рангли металлургия равнақ топмоқда; ГДР да оғир саноат тармоқлари, Корея Халқ-Демократик Республикасида туқимачилик ва озиқ-овқат саноати тараққиёт этмоқда. Айна пайтда социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида машинасозлик, нимё, электр қуввати ишлаб чиқариш ва халқ хўжалиғи автомобил саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ти ривожланмоқда; Болгарияда машинасозлик, қора ва рангли металлургия равнақ топмоқда; ГДР да оғир саноат тармоқлари, Корея Халқ-Демократик Республикасида туқимачилик ва озиқ-овқат саноати тараққиёт этмоқда. Айна пайтда социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида машинасозлик, нимё, электр қуввати ишлаб чиқариш ва халқ хўжалиғи автомобил саноати янгидан барпо қилинди; Руминияда нефть чиқариш ускуналари ва нимё сано-

ЖАҲОН СОЦИАЛИЗМ СИСТЕМАСИ

— Жаҳон социализм системаси — социализм ва коммунизм йўлидан бораётган, умумий манфаат ва мақсадлар бирлиги билан, халқаро социалистик бирдандиликнинг мустақкам иллари билан бирлашган озо, суверен халқларнинг социал, иқтисодий ва сиёсий дўстлиги таркиб топди.

— Жаҳон социализм системаси — мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий ва сиёсий муносабатларнинг янги типидир. Социалистик мамлакатлар бир хил типдаги иқтисодий негизга — ишлаб чиқариш воситаларининг ижтимоий мулкчилигига; бир хил типдаги давлат тузумига — ишчилар синфи бошлиқ халқ ҳокимиятига; ягона идеологияга — марксизм-ленинизмга; революцион ютуқлар ва миллий мустақилликни империалистик лагеръ тажовузуларидан ҳимоя қилишда умумий манфаатларга; коммунизм қуришдан иборат ягона буюк мақсадга эгадир.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ПРОГРАММАСИ ПРОЕКТИДАН.

қурилиб, Осиё ва Африкадаги мустамлака ва қарам мамлакатларда миллий-озодлик ҳаракати амалга ошди. Оқибатда Хиндустон, Бирма, Индонезия, Цейлон сингари кўпгина мамлакатлар ўз мустақил миллий давлатларини барпо этиб, империализм ва мустамлакачиликка қарши қудратли кучга айландилар.

Социалистик системанинг ҳозирги тараққиёт даври социализмнинг капитализмдан устулигини яққол кўрсатиб турибди.

СССРда биринчи беш йиллик план амалга оширилаётган бир пайтда буржуа «пайғамбар»лари «Россия илгари қолоқ бўлганидан ҳозир саноати тез юксалипти, бора-бора бу ўсиш секинлашди ва оқибатда бир жойда тўхтайдилар. Ахир, киши дастлаб югурганда тез чопиб, бора-бора «чарчайди-ку» деб «баҳорат» қилган эдилар. СССР энг тараққиёт этган мамлакатларга етиб олиб,

сектор улушига тўғри келади. СССРда эса социализм жамият ҳаётининг барча соҳаларида усталик ғалаба қилган.

Эндилкида социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари саноатини узуксиз ўстириш ва такомиллаштириш таъмин этилган ҳал қилувчи кучга айланди. Саноатнинг бу қадар тез суръатлар билан ривожланиб бориши — социалистик ишлаб чиқариш усулининг умумий қонуниятидир. Кейинги уч йил ичида социалистик мамлакатларда саноат ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати капиталистик мамлакатлардагига қараганда уч ярим баравардан кўпроқ тезлашгани бунинг исботидир.

Социалистик мамлакатларнинг экономикаси шундай суръат билан юксала борган сари жаҳон ишлаб чиқаришида социалистик ишлаб чиқаришнинг салмоғи орта боради. Капиталистик ишлаб чиқариш эса, аксинча, қамайиб боради. Бу нарсаси ҳозирнинг ўзидаёқ кўриниб турибди. Масалан, саноат маҳсулотларининг энг муҳим турлари бўйича социалистик ишлаб чиқаришнинг жаҳон миқёсидаги салмоғи жуда тез ўсмоқда.

Социалистик мамлакатларда саноат ишлаб чиқариш халқ хўжалигининг муҳим ва асосий тармоғига айланимда. Яқин вақтда фақат у давлат — Совет Иттифоқи, Чехословакия ва ГДРгина юксалтирилган мамлакатлар билан ривожлантирилган Польша, Руминия, Венгрия, Болгария ва Корея Халқ Демократик Республикаси ҳам эндиликда индустриал-аграр мамлакатларга айланди.

Улуғ Хитойнинг индустриал-аграр давлатга айланиши ҳаммаизни қувонтирди. Шуниси қувончлики, кўпчилик социалистик мамлакатларда миллий даромадининг асосий қисми саноатдан олинаётди. Чехословакияда бу рақам 69 процентини, ГДР да 68 процентини, Руминияда 58 процентини, Венгрияда 54,6 процентини ташкил этмоқда.

Ҳар бир социалистик мамлакат

Бутун озода хитой халқи ўзининг юксалтирилган саноатига эга. Айнаш металлургия комбинатининг мартен печларида ҳар кун ишлаб-томилаб эриштирилмоқда.

хўжалигининг афзаллигини тушуниб олдидилар.

Энгилгини йиллар бошида Европа ва Осиёдаги халқ демократияси мамлакатлари қишлоқларида социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари эндиликка юзга келди бошлаганди. 1957 йилда ГДР, Венгрия, Мўғулистон қишлоқ хўжалиғида социалистик сектор улуши 25 процентдан сўнгина кўпроқ, Чехословакияда 65 процент, Руминияда 51 процентга ташкил этарди. Эндилкида, 1961 йилнинг бошларига келиб, Хитой, Болгария, Корея Халқ Демократик Республикаси, ГДР, Мўғулистон, Албания, Руминия, Чехословакияда деҳқон хўжалиқларини кооперацияга тортиш иш тугалланди ёки тугалланиш арафасида турибди. Ҳозирги пайтда бу мамлакатларда қишлоқ хўжалиғида фойдаланилаётган «хитой майдонлари»нинг ўндан тўққиз қисминдан кўпроғи социалистик сектор улушини ташкил этмоқда. Ҳозирги пайтда халқ ҳокимияти, коммунистик ва ишчи партиялари қишлоқ хўжалиғи кооперацияларини мустақамлаш, уларни йириклаштириш, моддий-техника базасини кенгайтириш ва қадрлар билан таъминлаш чораларини қўймоқда. Айнаш кооперативлараро ишлаб чиқариш алоқаларини мустақамлаш ишга гоят катта аҳамият берилаётди. Натижада қишлоқ хўжалиғи энгилгининг ҳосили ортмоқда ва саноатга кўпроқ қўмаш, аҳолига мўл-ўл озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилмоқда.

Бу нарсаси, шубҳасиз, меҳнаткашларнинг моддий-маданий аҳолини яхшилаш имкониятини яратмоқда.

Ўзаро ҳамкорлик — қардошлиқ қонуни

СОЦИАЛИСТИК мамлакатларнинг ўзаро дўстона ҳамкорлиги — социалистик тузумнинг куч-қудрати ва барқарорлигини таъмин этарди. Бу ҳамкорлик қардошлиқ-эриқ ва бегараз ҳамкорликдир. Капиталистик мамлакатларнинг бир-бирини бўйсундириши, бирининг бирини тобегитига асосланган «ҳамкорлик»га қарамай, социалистик мамлакатларнинг ҳамкорлиги, ёрдами у ва бу давлат экономикасини, биринчи навбатда, оғир саноатини биргаликда ривожлантиришга, социализмга ва коммунизмга тезроқ, муҳим қадар бир вақтда беришга қаратилган.

Социалистик системаси мамлакатлар маълум коллектив план асосида халқ хўжалигининг у ёки бу соҳаларини кенгайтириш, янгиликни барпо қилиш юзасидан ҳамкорлик қилмоқдалар. Социалистик мамлакатларда индустриаллаштириш кенг авж олдирилган ҳозирги шароитда саноат ҳам аниқ ва ускуналарини четдан келтириш ва ўз маҳсулотини четга чиқариш эҳтиёжи кучайди. Шунинг учун барча социалистик мамлакатларда планлаштириш пайтида қардош мамлакатлар билан маслаҳатлаштиришга эҳтиёж туғилди. Социалистик давлатларнинг ўзаро ҳамкорлиги, шундай қилиб, бутун социалистик системасини халқаро реакция кучларидан — самарали ҳимоя қилишгагина эмас, шунингдек барча социалистик мамлакатларнинг коммунизм сарй беришнинг тезлаштириш ҳам оғир иккинчи таъсир кўрсатмоқда.

Кейинги йилларда Польшада кўмир, кема-созлик саноати, машинасозликнинг баъзи турлари, Венгрияда алюминий саноати, Чехословакия ва ГДР да оғир энергетика саноати тез суръат билан ривожлантирилмоқда. Аслида оғанда, бу мамлакатлар саноатининг бу соҳалари учун ички эҳтиёж сезилганда эмас, қардош мамлакатларга зарур бўлгани учун ишлаб чиқармоқда. Масалан, Болгарияга локомотивлар, Руминияга эса прокат ускуналарининг кўпинча хиллари керак. Агар буларни ўзлари мустақил ишлаб чиқарадиган бўлса, аягинга маблаг сарфлаб турарди. Болгария кўмир керак эди. Ваҳоланки, Болгария халқ хўжалиғи учун завод қурадиган даражада кўп локомотив керак эмас. Бунинг ўрнига Болгария локомотивларини, Венгрия эса прокат ускуналарини Совет Иттифоқидан, Чехословакиядан, Германия Демократик Республикасида, Польшадан олгани қулайдир. Бунинг эвазига Болгария ва Руминия ўзида оммавий суратда чиқари-

лаётган ускуналарини етказиб бериш мумкин.

Бутинга эмас. Социалистик мамлакатлар бир-бирларига у ёки бу хил саноат корхоналарини қуришда ўз маблаглари, ускуналари билан ҳам қўмақлашмоқдалар. Масалан, Чехословакия ва ГДР Польша Халқ Республикасида кўмир шахталари қуришга маблаг сарфлапти. Польша бунинг эвазига СССР ва ГДР га кўмир етказиб беради.

Ҳозир СССР, Польша, Венгрия ва Чехословакия биргаликда улка нефть қувири қурапти. Бу ишюшт жуда кам ҳарajat сарфлаган ҳолда совет нефтини халқ демократияси мамлакатларига етказиб бериш имкониятини яратди. Бу нарсаси социалистик ҳамкорлигининг ёрқин аjoyиб намунасидир.

Совет Иттифоқи қардош халқлар олдидан ўз интернационал бурчини ҳалоллик билан адо этмоқда ва халқ демократияси мамлакатларига, шунингдек, кам тараққиёт қилган мамлакатларга амалий ёрдам кўрсатмоқда. Социалистик мамлакатларнинг ўзиданга 750 дан ортиқ йирик саноат корхонаси қурди ва қурмоқда.

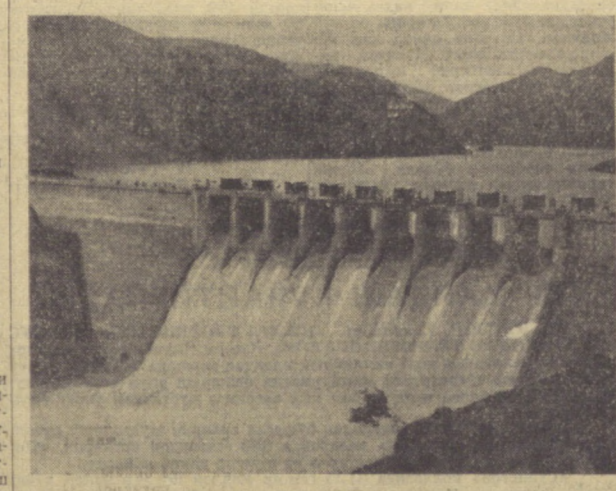
Социалистик мамлакатларнинг куч ва қудрати шундайки, ўзаро готиб марксизм-ленинизм таълимоти билан қурулганган партиялар етакчилигида порлоқ социализм ва коммунизм сарй бўр ишюшт билан ўз сиёсий меҳнат кўтаринкидиги билан олға боришмоқда. Ўз келажигаги ишонган халқларини эса енгил мумкин эмас.

Уртқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактаби, Иккинчи даражада академик ва Марксизм-ленинизм институти партия ташкилотларининг умумий йиғилишида 1961 йил 6 январда қилган докладыда бундай деган эди: «АҚШ билан иқтисодий мусобақадда СССРнинг ғалаба қилиши, бутун социалистик системанинг капиталистик система устидан ғалаба қилиш тарихда жуда катта бурилишдан иборат бўлади, бутун дунё ишчилар ҳаракатида янгида кучли суратда революционлаштирувчи таъсир кўрсатади... Капитализм билан иқтисодий мусобақадда янгида иттиҳ асосий мақсаддир. Биз хўжалиқ қурилишининг қанча тезроқ олға босирасан, иқтисодий ва сиёсий яхшиликдан шунчалик кўпроқ бўлади». Социалистик лагернинг тарихий тараққиётини йўналишига ва суръатига, жаҳоннинг тақдирига таъсирини шу қадар кўпроқ бўлади».

Социалистик мамлакатлар	Ўсиш суръати
Ҳамма мамлакатларда	15,2
Шу жумладан:	
СССР	10,4
Хитой Халқ Республикаси	40,0
Польша	9,9
Чехословакия	11,3
ГДР	12,1
Венгрия	12,1
Руминия	12,1
Болгария	15,7
Албания	16,9
КХДР	35,4
МХР	17,7
ВДР	21,9

Капиталистик мамлакатлар	Ўсиш суръати
Ҳамма мамлакатларда	4,2
Шу жумладан:	
АҚШ	2,6
Англия	3,8
Франция	5,6
ГФР	7,1
Бельгия	1,5
Австрия	5,1
Швеция	3,5
Норвегия	4,8
Канада	2,8

Социалистик мамлакатлардаги бу қадар тез юксалиш суръатининг боиси нимада? Аввало, шунинг айтиш керакки, кенг меҳнат кўшилар оммаси ўз эриқ меҳнатининг самарасидан ўзи манфатдор; иккинчидан, ишлаб чиқариш қурулган ва маҳсулот умум-халқ мулкидир; учинчидан, мамлакат ичидаги ўзаро ҳамкорлик ҳамда социалистик лагеръ мамла-

Бу улкан турон Болгария Халқ Республикасида бунда қалтирилган унлаб йўллар қуришнинг бири. Бу ишюштлар озода болгар халқи, ички бахт-салоғатига хизмат қилмоқда.

«Бухарест—1960 йилда»—бу фотосуратнинг номи шундай. Бу аjoyиб, шинам ва қулай йўллар—румин меҳнаткашлари ишюмдалар.

Капитализм-зўлм, уруш ўчоғи

ЖАҲОН КАПИТАЛИЗМИНИНГ КРИЗИСИ

— ИМПЕРИАЛИЗМ СУНИИ ВА ҲАЛОҚ БУЛИШ ДАВРИГА КИРДИ. МУҚАРРАР ЧИРИШ ПРОЦЕССИ КАПИТАЛИЗМНИ ТУБ АСОСЛАРИДАН ТЕПАСИГАЧА УНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА ДАВЛАТ ТУЗУМИНИ, СИЕСАТИ ВА ИДЕОЛОГИЯСИНИ ЧЎЛГАБ ОЛДИ. ИМПЕРИАЛИЗМ ИНСОНИЯТНИНГ КЎПЧИЛИГИ УСТИДАН ҲОКИМЛИК ҚИЛИШДАН УЗИЛ-КЕСИЛ МАҲРУМ БЎЛДИ.

— АҚШ НИНГ МОНОПОЛИСТИК БУРЖУАЗИЯСИ — ХАЛҚАРО РЕАКЦИЯНИНГ АСОСИЙ ТАЯНЧИДИР.

— ЖАҲОН ИМПЕРИАЛИСТИК СИСТЕМАСИ ЧУҚУР ВА КЕСКИН ЗИДДИЯТЛАР НАТИЖАСИДА ЕМИРИЛМОҚДА.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ПРОГРАММАСИ ПРОЕКТИДАН.

ИМПЕРИАЛИЗМНИНГ иқтисодий маркази, сўнгра сиёсий ва ҳарбий маркази Европада, АҚШга кўчи. Ҳарбий фойдалар ва зўр бериб қуроолларни орасида бойик кетган Америка монополистик капиталист асосий ҳам ашё манбаларини, бозорларини ва капитал жойлаштириш донларини тортиб олди. Ҳуф, мустамакка империясини вуқудга келтирди, жаҳоннинг энг йирик эксплуататорига айланди. Америка империялизи сохта озолини ва демократия байроғи остига яшириниб, реакция диктаторлик режимида, чирик монархияларни қўллаб-қувватлаб, демократик, революцион ўзгаришларга қарши чиқиб, ўз мустақиллиги учун курашаётган халқларга қарши агрессия бошлаб, амалда жаҳон жандарми ролни бажармоқда.

ДАВЛАТ КИМЛАР ҚЎЛИДА?

УЛУГ Максим Горький таъбири билан айтганда, доллар параст «сарик элбис» дунёсининг бутуни ҳаётига сиңичиллаб назар ташланса, гўл аниқли манзаралар яққол кўзга ташланади. Адолат ва ҳаққоний душманлари бўлган Американинги кўнжаларни — миллиард-миллиард доллар капиталга эга бўлган корпорациялар, ҳарбий концернларнинг сони жуда кўпаймоқда. Мамлакатни амалда кимлар ҳокимияти? Умумийлик масъада мамлакатга ўз гуруҳи: сиёсий аппарат ва сиёсатчи-профессионаллар, молли ва саноат магнатлари ҳамда давлат қизиларининг 45 миллиард долларга яқинини ҳам қилаётган милитаристлар кўнжаларини қўймоқда.

Америка Қўшма Штатлари милитарист кабинети олтига гўл йил миллиардлардан ташкил топган. Булар — президент Джон Кеннеди, давлат секретари Дин Раск, молли ва сиёсатчи Роберт Диллон, муҳофаза министри Роберт Макнамара, ағли министри Роберт Кеннеди, савдо министри Лютер Холдес, вице-президент Линдон Джонсон ҳам миллионердир. Ҳукумат составига роқфелдерлар, морганлар, гарриманлар ҳонадон, «Форд мотор компания» автомобил концерни, Уолл-стрит компанияси «Диллон, Рид энд компания», «Маршал филд энд компания», «Прюдентил дафт иншуренс» ва бошқалар ҳам киритилган. Американи «халқ капитализми» давлати деб жаҳонга жар солаётган бу «халқпарвар» жаноблар мамлакатнинг бутун экономикасига кўнжаларини қўймоқда. Бу жаноблар мамлакат миллий даромадининг кўпгина қисмини «совуқ урушга» тайёргарлик қўришга сарфлашнинг асосий илҳомчиларидир.

Миллион-миллион кишилар мутлоқ ва ярим ишсизлик натижасида, оқлик-нашқонлик азобида фарёд чекаётган бўлсалар, 125 «аудабурон» ҳар йили бир миллиондан «соф» фойда билан ҳаётини қаппайтиради. 380 жанобини йиллик фойдаси ярим миллиондан бир миллион долларга боради. 1963 «оқ танли»нинг меҳнатси қўлга киритилган йиллик даромади 250-500 минг долларга тўғри келади. 11 500 техник ҳар йили 100-250 минг доллар қамасида фойдага эга бўлиш учун виждонияни сотгани-сотган. Нью-Йорк губернатори Гарриман ҳам шу тоифага кириди. Мана, мол-дунё кимларнинг қўлида!

Саноатчи ва ҳарбийларнинг жуда расво найранги бор. Истефоберган генерал йирик корпорация

Хозирги замоннинг энг улуғ ҳужжати сифатида бутун прогрессив инсоният эътироф этаётган КПСС Программаси проектида баён этилган бу сатрлар халқроқ реакциянинг асосий талғичи бўлган Америка монополистик империялизи устида чиқарилган айбонмадир. Ҳар бир ақли интиля қишнинг қабилни тўқилганлигаётган Тинчлик, Меҳнат, Озолик, Тенглик ва Бахт-саодат сатрлари баён этилган Программа проектида Америка империялизи муқаррар ҳалокатга юз тутган капиталистик системани ҳалокатдан «қутқариш»ни ўз эҳмига олиб, инсониятнинг қаҳр-ғазабини қўзғатганлиги, яъни капитал тўқилмади муҳим мақсадда «совуқ уруш» илҳомчи си ролни ўйнаётганлиги қатъий қоралangan. Бу ҳаёт ҳукмидир!

цига раҳбарликка ўтиши, корпорациянинг сойиб бошлиғи муҳофаза министри ўрнига эгалланиши сатрлар ҳоллар узраб туради. Бу эса одамийат душманлари учун «қўлай»дир. Яъни олиқ ҳарбий мансабдан корпорацияга кўнжаларини бўлиб ўтган шахс ҳарбий ахтиёргар учун нималар кераклигини ақли билди ва шунга қараб закс олади. Жумладан, «Дженерал дайнема» фирмаси ҳукумат қуролининг қайси бирга ахтиёргар сазатганини аниқлаб олиб, битим тўзди. Шунинг учун ҳам бу фирманинг президенти сойиб ҳарбий министр эканлиги, отставкадаги 54 офицер, жумладан 17 адмирал ва 7 генерал шу фирмага ишлайётганлиги ажабланиш эмас!

Америкада ҳарбий харажатлар ниҳоятда ошиб кетаётганлиги бутун дунёга маълум. Эъга юртларда 950 ҳарбий ишшоот қўрилганлиги сир эмас-ку! Японияда ҳарбий маюсаларга 1953-1957 йиллар давомида ҳар йили 570-400 минг доллар сарфланган, ҳар йили ҳарбий ишшоотларга эса 2,852 миллион доллар харажат қилинган. Ҳарбий Германия ва кичкинагина Ливияда монополистларнинг харажатлари ҳам катта суммани ташкил этади.

Молли «корроллари»га қуроолларни ниҳоятда кўл келаяпти. Улар «совуқ уруш» очини мақсадда миллион-миллион доллар сарфлаб, бунинг орасидан жуда кўп «соф» фойда олмақдалар. Бевосита ҳарбий бизнеспара раҳбарлини қилаётган директорлар, президентлар — қуроол фабрикалари ўз «хизматлари» аъзаига қўллаб муқофот олмақдалар. Ваҳимадор «Дженерал моторс» ҳарбий корпорацияси ана шундай шахсларга кўп доллар инъом қилмоқда. Бу корпорациянинг раиси, президенти ва вице-президенти энг юқори маоли оладиган 38 Америка бизнеси раҳбарлари рўйхатининг бошида турибди.

Мана, «эркин дунё»нинг ўз намоёндаларига кўрсатаётган «марҳамати».

Хозирги вақтда мамлакат ҳаётида шундай ақил аҳвол ҳукми сурмоқда: энг йирик пулат эритиш, кимё, нефть, электр компаниялари, Уолл-стрит банклари ҳамда йирик саноат эгалари милитаристлар билан биргаликда мамлакатнинг бутун экономикасига ҳукмронлик қилмоқдалар. Йирик корпорациялар ниҳоятда катта фойда олиши билан овора. Ишчиларнинг аҳоли эса жуда ҳам танг. Ишчилар интисив меҳнат аъзаига

олган иш ҳақларининг анча қисмини ҳар қил солиқларга тўлайди. Ҳар йили ҳар қил солиқлар, озиқ-овқат, кийим-кечак учун эса арзимас маблағ қолади.

Франция, Англия, Германия Федератив Республикаси ва Италия халқларининг қонини сўраётган кимлар? Француз публицисти Анри Костон ўзининг «Икки юзлар империяси» деган китобида Франция саноати, молияси ва давлат аппарати 200 та молли-монополистик гуруҳга қўлида эканлигини, тедилар-да!

«УЗОҚ МЎЛЖАЛ» — УРУШ ДОКТРИНАСИ

ПЕНТАГОН — иблислар уяси. Бу ерда қирғин уруши режаларини тузиш билан машғул бўлган Америка генераллари «ишлашди». Бу ерда чет эллик «совуқ уруш» ҳомийлари ҳам тасвир келиб турганлиги. Ҳарбий Германиянинг муҳофаза министри Штраус ҳам бу ерда бир неча бор бўлган. Шу йил июль ойининг иккинчи ярмида Штраус «информация висти» билан Пентагон «меҳмон» бўлиб турди. У АҚШ муҳофаза министри Макнамара, давлат секретари Раск, молли ва сиёсатчи Диллон билан музокара олиб борди. Суҳбатларда Ҳарбий Берлин масаласи, НАТО ва бундесвердаги ҳарбий тайёргарлик устида фикр юритилди.

Бу «ишти» ҳар иккала давлат «маффаатлари» учун фойдали бўлди. Штраус 165 миллион долларлик Америка қуролини сотиб олиш тўғрисида келишиб олди. Шу йилнинг 1 январидан то келаси йилнинг 30 июнига қадар Германия Федератив Республикаси АҚШдан 400 миллион долларлик «Першинг» деб аталадиган ракета, «Ф-104» реактив самолёти, ўқдорлар, радиолақақон аппаратлар сотиб олмақчи.

Штраус АҚШдан уруш қуроолларини биринчи марта сотиб олаётгани йў! Урушдан заҳидланадиган, уруш орасида бошшга кирс қўйган бу зот қирғин қуролини шайиб чиқариш «комбинат»га айланиб қолган АҚШдан қуроол сотиб олиш тўғрисида бир неча марта битим тўзган. Америка ҳарбий концернлари «МС-70» планис асосида бир қанча йилдан бери Ҳарбий Германия бундесверига қуроол юбормоқдалар. Бу план 1962 йилнинг охиригача мўлкалланган эди. Ленин Штраус берган маълумотларга кўра, 1963-1966 йилларга мўлкалланган янги планнинг проекти ҳам тайёр эмиш. Бу маълумотлар бундесверини атом ракета қурооллари билан қурооллаштириш, атом қуролини тактик жиҳатдан «модернизация» қилиш кўзда тутилган.

Зўр бериб қурооллашти, агрессия ҳарбий блоклари ҳозирги замоннинг дахшатли қуроолари билан таъминлашга кирс қўйган энг йирик жаҳон эксплуататори ва жаҳон жандарми — Америка империялизи «коммунистик хавф» ваҳимасидан ниҳоятда чўчимоқда. Янги президент Кеннеди талласага мубтало бўлиб, мамлакат ҳарбий бюджетини 3,5 миллиард доллар оширишга, армия составини кўпайтиришга қарор қилди. Бу президент «фаолиятининг» фақат бошланғичидир. Президентнинг ўзи ҳам буни конгрессда эътироф этди.

Муҳофаза министри Роберт Макнамара армия сонини 65 минг кишига кўпайтириб, буларни армия қуралининг учта стратегик дивизиясига бираштиради тўғрисида буйруқ олди. Министрининг мўлкалга кўра, бу дивизиялар шу йилнинг охиригача ҳар қандай жойда ҳам жанг қилишга тайёргарлар эмиш. Шунда қарда бўлмасин, жанг олиб боришга тайёр дивизиялар сони олтига бўлармиш. Иккита дивизия пилда дивизиясининг ҳам қўлиб ҳисоблаганда, Америка империялизи саникта дивизияларни шайлар эканлар. Кеннеди Европадаги бешта дивизияни, Жанубий Кореядаги янги дивизияни мустаҳкамлаш тўғрисида муҳофаза министри билан келишиб қўйди.

Америка армиясининг шахсий составини — армияни 133 минг кишига, флотини 29 минг кишига, авиацияни 63 минг кишига кўпайтириш кўзда тутилади.

меҳнаткаш халқ оғир аҳволда қўн меҳнатининг кўрсатган. Автор молли магнатларини «капиталистик Франциянинг ихромлари» деб атаган. Де Голль ҳукумати сиёсатининг шiori ҳам: «Ҳамма нараса «200 оила» учун!»

Капиталистик дунёнинг бошқа мамлакатларида ҳам худди шундай муҳим майсараги қўриш мумкин. «Сув келтирган хору зор, кўза сиңдирган азиз» деб шунга айтқилар-да!

«УЗОҚ МЎЛЖАЛ» — УРУШ ДОКТРИНАСИ

Президент Кеннедининг ҳарбий маслаҳатчиси генерал Максвелл Тейлер ҳам «совуқ уруш» илҳомчиларидан бири. Бу генерал шахсий бошқармаси бўлмасида, ҳеч кимга буйруқ бермасида, ўз президентнинг ҳукуматига сазовор. Вашингтонликларнинг фикрича, Қўшма Штатларнинг ҳарбий ва тақши сиёсатида бу генералнинг таъсири анча катта эмиш. Чунки Тейлер президентнинг генераллар ва адмираллар, ҳатто министрларнинг ҳаракатини контроль қилиб турувчи кишидир. Шунинг учун ҳам Тейлер, мамлакат муҳофазасининг йиллик ҳарбий бюджетни 50-55 миллиард доллар бўлиши керак, деганида ўз кўнжанига жуда ҳам манзур бўлган.

Кеннеди президент сайлов олди кампаниясида сўзлаган нутқларининг бирида Эйзенхауэр давлати ракета қуроли ишлаб чиқаришда

Бун қаранг, оқ танли зот негрнинг башарасига тепмоқда. Оқ танли ирчиқлар АҚШдаги негрларни ана шундай жазоламоқдалар.

Россиядан орқада қолиб, хавф остида қолди деб айтган эди.

Кеннеди ҳукуматининг бу қадар дахшатли, ҳалокатли тоғида турганлигининг сабаби аён. Бу ҳукуматнинг тинчлик ва озоликлик, демократия ва социал эркинлик, умуман меҳнаткашларга қарши сиёсатини зўр бериб амалга оширишдан қўлгағай асосий мақсади чириб-риб кетаётган капиталистик системани ҳалокатдан «қутқариш»га уринишдир. Бу ҳомхалли амалга оширишнинг ягона

ва адолат тантанаси учун курашаётган кучлар бундай найрангларнинг амалга ошишига йўл қўймайдилар.

Лекин, Америка монополистик империялизи зўр бериб илҳомлаштиётган Кеннеди ҳукумати, умуман империялизнинг уруш доктринаси чиқмакча чиқди. Тинчлик урушини етанди. КПСС Программаси проектида зўр куч билан бутун дунёга эълон қилинган Тинчлик, Меҳнат, Озолик, Тенглик ва Бахт-саодат ҳамма нарсасдан кучлидир.

Англия меҳнат интишининг маълумотида кўра мамлакатда ишсизлар сони шу йилнинг сентябрида 320 минг кишидан ҳақ олиб кетган. Фақат автомобил саноатида қарийб 10 минг киши ишдан четлатилган. Тўқимачилик саноатида бўлса 7 минг мутахассис ишсиз қолган.

Капитализм дунёда меҳнаткашларнинг ишсиз қолдиши ташари уларни ҳам моддий, ҳам маънавий тушқунликка солишнинг бошқа тadbирлари жуда кўп. Ҳар қил солиқлар ва уларнинг орғиб бориши, илҳомчиларнинг ошарилиши меҳнат аҳлининг тинчасини қўнғитди. Масалан, Францияда ўтган йили ва шу йил давомида нон гушт ва айрим саноат молларининг баҳоси 20 Франкдан 25 Франккача ошиб кетди. Стационар давонанинг 10 процент, радиоприёмник ва теледидеондаги фойдаланиш баҳоси 25 процент кўтарилди.

Ишсизлик капиталистик системани учун миллий офатдир. Чириб-риб бораётган империялизи системаси бу гўл оғир аҳволдан қутултишга ёни унинг олдин олишга қодир эмас.

йўли янги жаҳон уруши бошланиши шун билан «коммунистик хавф»дан қутулиш, деб ўйламоқдалар. Америка илҳомчилар ҳаракатининг кўзга кўринган арбоби Гас Холл, янги президент ҳукуматининг сиёсий йўли бутунилай қарама-қаршиликлардан иборат бўлиб, бу АҚШ империялизнининг беқарорлиги, жаҳондаги кучлар нисбатининг социалистик система, антиимпериялистик ва тинчлик кучлари фойдасига ҳал бўлаётганлигининг оқибатидир, деб тўғри кўрсатди. Кеннеди ҳукумати кучлар нисбатининг шундай ўзгариб кетганлигини эътироф этса-да, дейди Гас Холл, бундан тегишли хулоса чиқармайди.

Ҳарбий Берлин АҚШ, Англия, Франция ва Ҳарбий Германия разведкачилари, милитаристлар, реваншчилар, фашист ташкилотлари уясига айлантирилган. Клейаллес деган жойда АҚШ разведка бошқармасининг штаби. Шарлоттенбургда Англия, Моллерштрасседа Франция разведкаси штаби жойлашган. Ҳарбий Берлинда ҳаммаси бўлиб 80 дан ортик ишиси марказлари бор. Бу ердаги милитаристик ташкилотлар сони 120 га етган. Империялистик разведкалар ўз фаолиятларини Германия Демократик Республикасига қарши диверсия-қўпоруқчилик: ҳаракатини кучайтиришга қаратганлар. «Совуқ уруш» талабқорлари «Ҳарбий Берлин — озоқ дунё витринаси» деган сохта сафсатага билан инсониятнинг янги уруш тирдобига тортишга зўр бериб уринмоқдалар. Шунинг учун ҳам империялистар Германия масаласини тўқиб йўл билан ҳал қилишдан бош тортиб, сиёсий найрангбозликни авж олдиримоқдалар. Лекин, ҳаққонийат

Бун қаранг, оқ танли зот негрнинг башарасига тепмоқда. Оқ танли ирчиқлар АҚШдаги негрларни ана шундай жазоламоқдалар.

ва адолат тантанаси учун курашаётган кучлар бундай найрангларнинг амалга ошишига йўл қўймайдилар.

Лекин, Америка монополистик империялизи зўр бериб илҳомлаштиётган Кеннеди ҳукумати, умуман империялизнинг уруш доктринаси чиқмакча чиқди. Тинчлик урушини етанди. КПСС Программаси проектида зўр куч билан бутун дунёга эълон қилинган Тинчлик, Меҳнат, Озолик, Тенглик ва Бахт-саодат ҳамма нарсасдан кучлидир.

Англия меҳнат интишининг маълумотида кўра мамлакатда ишсизлар сони шу йилнинг сентябрида 320 минг кишидан ҳақ олиб кетган. Фақат автомобил саноатида қарийб 10 минг киши ишдан четлатилган. Тўқимачилик саноатида бўлса 7 минг мутахассис ишсиз қолган.

Капитализм дунёда меҳнаткашларнинг ишсиз қолдиши ташари уларни ҳам моддий, ҳам маънавий тушқунликка солишнинг бошқа тadbирлари жуда кўп. Ҳар қил солиқлар ва уларнинг орғиб бориши, илҳомчиларнинг ошарилиши меҳнат аҳлининг тинчасини қўнғитди. Масалан, Францияда ўтган йили ва шу йил давомида нон гушт ва айрим саноат молларининг баҳоси 20 Франкдан 25 Франккача ошиб кетди. Стационар давонанинг 10 процент, радиоприёмник ва теледидеондаги фойдаланиш баҳоси 25 процент кўтарилди.

Ишсизлик капиталистик системани учун миллий офатдир. Чириб-риб бораётган империялизи системаси бу гўл оғир аҳволдан қутултишга ёни унинг олдин олишга қодир эмас.

Яқинда Лондондаги Трафальгар майдонида бўлган намойишда олти мингдан ортик киши иштирок этди. Инглизлар Англиянинг ядро қуроолари билан қурооллаштиришга қарши норозилик билдириш учун йиғилдилар. Ҳукумат намойишчиларнинг қўнғин қамоққа олди. СУРАТДА: полициячилар намойишчилардан бирини олиб кетаяпти.

ХАЛҚАРО РЕАКЦИЯ ВА УНИНГ ТАЯНЧИ

АМЕРИКАНИНГ молли магнатлари империялистарнинг «муқаддас» иттифоқларини тўзмоқдалар, агрессия ҳарбий блоклари ташкил қилмоқдалар. Америка қўшмалари ва ҳарбий базалари капиталистик дунёнинг энг муҳим пунктида жойлашганлиги. КПСС Программаси проектида баён этилган бу сатрларнинг нақадар тўғри эканлигини фантлар тўла-тўқис тасдиқламоқда.

Империялизнинг иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий маркази бўлиб қолган Америка Қўшма Штатлари монополистик капиталистлари ҳарбий фойдалар, зўр бериб қурооллашти орасида қутуриб кетди. Америкача «эркин дунё»нинг зўр раёонлари сохта озолини ва демократия ниҳобига бурканиб олиб, халқроқ реакция кучларини янги жаҳон уруши очинида илҳомлаштиримоқдалар ва бу кучлар қўлга оғат келтирувчи дахшатли қуроолларни тўғизмоқдалар. Улар НАТО, СЕНТО, СЕАТО агрессия блокларининг «фаолият»га етакчилик қилаётдилар.

Шимолий Атлантик агрессия иттифоқи — НАТОнинг тўғизмалари 12 йилдан ошди. Ўртон Н. С. Хрушчевнинг таъбири билан айтганда, бу «муқаддас иттифоқ», ер шарининг қасрида бўлмасин, кўтарилаётган озолик руҳини йўл қўлдиқке ёвуз интиля миссияни ўз устига олган. НАТО шартнома қарши социалистик мамлакатларга қарши урушга тайёргарлик қўриш, халқлар озолини ва мустақиллигини бугунги қуроли сифатида ҳаммага маълум. АҚШ, Англиянинг актив иштирокида Янги ва Ўрта Шарқда тузилган СЕНТО, Шарқи-Жанубий Осиёда тузилган СЕАТО агрессия блокларининг бутун фаолияти ҳам ана шу мақсадга хизмат қилади.

Социалистик мамлакатларга қарши ҳарбий авантюризм уюштириш, демократик ва миллий озолик ҳаракатларига қарши курашиш мақсадида Америка империялистлари чет элларда ҳарбий базаларни зўр бериб қўпайтиримоқдалар. Муҳофаза министри Макнамара, ҳозирги кўзда АҚШ 6.700 ҳарбий база ва «муҳофаза объект»ларига эга бўлиб, булардан 2.230 таси чет элларда эканлигини очик айтди.

«Ахсхата» газетасининг маълумоти кўра шу йилнинг январига келиб, Японияда жойлашган Америка ҳарбий базалари ва гурилишларининг сони 143 тага етган ва 330 квадратметр майдонни ишғол этган. «Манлиа проида» газетасининг ёзишича Фэлиппинда 460 минг гектардан ортик майдонни эгаллаган ўттизтадан ортик шундай база мавжуд.

Туркия, Европа, Африка, Латин Америка мамлакатларида АҚШнинг жуда кўп ҳарбий базалари ва аэродромлари жойлашган. Америка империялистлари бу мамлакатлар халқларининг хоҳиши билан асло ҳисоблашмай ҳарбий ишшоотлар қўришни, мавжуд ҳарбий базаларни реконструкциялаш ва янги қурооллар билан тўлдиришга зўр бериб давом эттиримоқдалар.

АҚШнинг бевосита ҳарбий харажатларга сарфлаётган маблағи кейинги йилга йил ичда ўз баътавайди ҳам ошиб кетди. Бу йил

АҚШнинг бевосита ҳарбий харажатларга сарфлаётган маблағи кейинги йилга йил ичда ўз баътавайди ҳам ошиб кетди. Бу йил

Бу икки саҳифани «Қизил Ўзбекистон» газетаси пропанда ва агитация бўлими ҳузуридаги штатсиз бўлим уюштирди.

Суратларда: (чапдан): 1. Америка солдатлари ва бродневиклари Ҳарбий Берлин кўчаларида. 2. Флоридадаги (АҚШ) Америка яширин базаларида диверсантликка юборилган «партизанлар» мана шундай тайёргарлар.

АГИТАТОР! БУ МАТЕРИАЛЛАРДАН СУҲБАТИНГДА ФОЙДАЛАН!

